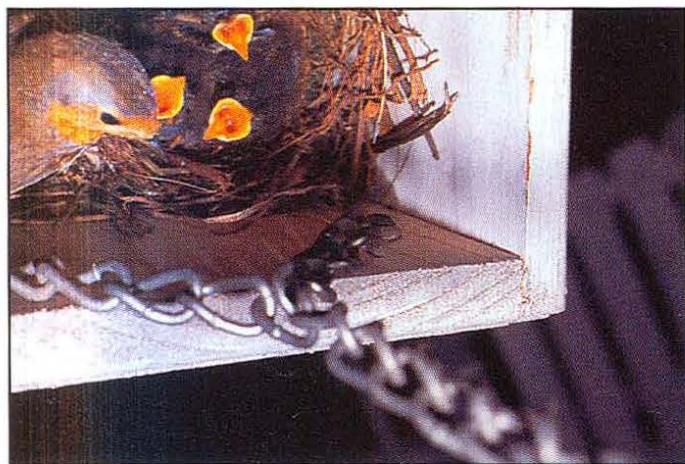

Obletavali sta enega izmed spodmolov, in ko sem se premaknil za nekaj korakov do predverja prostrane dvorane, **sem bil priča zelo intimnim trenutkom iz življenja rdečih lastovk**. Ena od ptic, po vsej verjetnosti samec, se je obešala na zasigane bradavice, ki tam kot okamenela vime na visijo s stropa. Visela je vznok in obračajoč glavo spremljala frfotajoče obletavanje partnerice, kot bi ji hotela reči: "No povej, ali ti je všeč tukaj?" Potem ko sta takšno poizvedovanje nekajkrat ponovili, sta nenadoma jadno odleteli v smeri sončnega zahoda. Bilo je, kot da sta se bili v hipu sprli, ali pa sta odleteli zgolj zato, ker se ušesa Istre, kot tudi pravijo tem spodmolom, samici niso zdela dovolj imeniten prostor za gnezditve. Naslednjega dne se nista vrnila. Toda morda bosta znova poskusili prihodnje leto. Še posebno zato, ker tam spodaj teče najmanj znana slovenska reka, ki se imenuje tako kot da ne bi imela imena. *Iztok Geister, Kocjančiči 18, 6276 Pobegi.*

TAŠČICA *Erithacus rubecula*

ROBIN - On 2nd July 1998 feeding its 3 young in a suspended flower pot at Medno

Na povabilo Špele in Primoža Cirmana, naj pridem fotografirat ptico, ki krmi mladiče v cvetličnem lončku ob gostilni v Mednem, sva se s prijateljem Tomažem

tja odpravila 2. 7. 1998. Pričakoval sem, da bom fotografiral sivega muharja ali belo pastirico, zato sva takoj ob prihodu sledila pastirici, ki je nosila hrano nekam na "frčado". Ker je bilo okno sobe odprto,

sva menila, da je gnezdo v cvetličnem lončku na notranji okenski polici. Na najino presenečenje pa sta starša vedno **smuknila iz žleba pod zadnji slemenjak**. Torej s fotografijami ne bo nič, razen če gre za nesporazum.

In res, potem ko smo se sestali z zakoncema Cirman, sem kmalu udobno sedel za mizo na vrtu gostilne in pritiskal na daljinski sprožilec. Aparat sem zlahka namestil nad gnezdo taščice, ki je bilo v visečem koritu za rože 180 cm od tal. V gnezdu so bili trije delno operjeni mladiči in eno neizvaljeno jajce. Tako udobnega fotkanja ob "pirčku" pa še ne. *Boris Kozinc, Hraše 1, 4248 Lesce*

BRKATA SINICA *Panurus biarmicus*
BEARDED TIT - Two males caught and released on 11th March 1998 at Ormož

Mrzlo jutro (-5 stopinj Celzija) v trstičevju na Ormoškem jezeru dne 11.3.1998. Obročkam trstne strnade; ujelo se je tudi nekaj vrbjih listnic in taščic. Ob 7.30 se je ujel prvi in ob 9h drugi osebek brkate sinice, ne da bi prej predvajal petje teh ptic. Bila sta samca, težka 16,7 in 18 g, s perutmi dolgimi 65 in 62 mm. Ker vse dopoldne ni bilo slišati oglašanja (značilnega zvončkljanja), sklepam, da sta bila ujeta osebka edina v tem predelu. Zanimivo je tudi to, da na tem mestu v spomladanskem času nikoli prej nisem opazil brkatih sinic. Moji zadnji podatki o obročkanih brkatih sinicah z Ormoškega jezera segajo v leto 1991 (november), 1992 (november) in 1994 (oktober). *Iztok Vreš, Grogova 6, 2310 Slovenska Bistrica*

Zanimivosti od koderkoli: **Godovič** **Interesting observations** **from elsewhere: Godovič**

Črna štoklja *Ciconia nigra*

25. maja 1993 sem nad gozdom v bližini žage v Godoviču opazoval dve črni štoklji (domnevno par). Krožili sta v

nizkih krogih, se nekajkrat oddaljili ter se ponovno vrnili nad prejšnje mesto. Ob tem ju je srdito napadala kanja, ki je verjetno gnezdila nekje v bližini.

Kasneje črnih štokelj na tej lokaciji nisem več opazil.

Bela štoklja *Ciconia ciconia*

Dne 15. aprila 1997 so se na sveže preorano njivo v Godoviču spustile tri bele štoklje, ki so si jih domačini z zanimanjem ogledovali. Zadržale so se ves dan, prenočile na bližnjem drevju ter se ponovno 16. aprila zadrževale po bližnjih njivah. Po popoldanski snežni plohi pa so štoklje odletele dalje.

V bližnji vasi Hotedršica pa sem opazoval prav tako tri bele štoklje že na začetku poletja - 18. junija 1997, ki so se tam zadrževale še naslednjega dne, zato menim, da je šlo za negnezdeče osebkke.

Že prej, točneje 5. maja 1993, sem tudi v Godoviču opazoval tri bele štoklje, ki so v nizkem letu krožile nad obdelanimi njivami, vendar so odletele dalje, ne da bi se spustile na tla.

Koconogi čuk *Aegolius funereus*

Na isti lokaciji, kjer je pred leti koconogi čuk že gnezdil v duplu velike lipe, so mi sorodniki z domačije Vrh Griž sporočili, da so dne 1.4.1993 v senu našli dve jajci koconogega čuka. Da so jajca prav od koconogega čuka, so domnevali po neutrudnem petju, ki so ga bili deležni že vso zimo.

Po ogledu sem ugotovil, da je ptica našla primerno mesto za gnezdenje skozi luknjo v deskah, s katerimi je bil senik zaščiten z zunanje strani. Samo gnezdo pa je bilo kar v primerni jamici v stlačenem senu. Pri odmetavanju sena je bil prav v času valjenja zarod nehote uničen.

Prosnik *Saxicola torquatus*

Med 5. in 10. marcem 1994 so se v okolici Godoviča pojavili številni prosniki, tako samci kot samice. Pojoci samci so bili zelo teritorialni, očitno so se že formirali posamezni pari. V tem letu je bila zelo uspešna gnezditelj, sodeč po tem, na koliko lokacijah sem ugotovil prosnike s hrano v kljunu ali pa so hranili že speljane mladiče. Mnogo teže in zamudno pa je najti prosnikovo gnezdo, navadno v gosti visoki travi ali na zapuščenih zaplevaljenih njivah.

Prosniki so v Godoviču redno gnezdili (2 - 8 parov) od leta 1985 dalje. Leto 1994 pa je bilo tudi zadnje. V naslednjih letih nisem na tem področju odkril nobenega gnezdečega prosnika več.

Taščična penica *Sylvia cantillans*

V toplem sončnem opoldnevu 23. aprila 1995 mi je vzbudilo pozornost neznano polglasno petje v cvetočih forsijah. Čez čas sem opazil majhno ptico, ki je v nizkem letu odletela v komaj cvetoče ribezove grme sredi vrta. Opazovanje z daljnogleda z razdalje 5 - 7m mi je potrdilo, da gre za lepo obarvanega samca taščične penice, čeprav me je pogled z zgornje strani najprej zelo spominjal na mlinarčka.

Ptico sem ujel ter si jo imel priložnost prvič ogledati tudi v roki iz neposredne bližine.

Drugo opazovanje 3. maja 1997 na istem kraju pa me je razveselilo z obiskom samice taščične penice. Bilo je toplo jasno vreme, zjutraj 9 stopinj, opoldne pa 21 stopinj Celzija.

Stikala je po nizki živi meji ter pobirala listne uši z mladih poganjkov.

Črnoglavka *Sylvia atricapilla*

V hladni zimi in visokem snegu me je 3. januarja 1996 presenetila pred domačo hišo v Godoviču samica črnoglavka. Priletela je na grm ognjenega trna, rado vedno stikala med vejami ter hip kasneje že odletela. V bližini sem pripravil nekaj jabolk, saj je zima še kar trajala, vendar se črnoglavka ni več pojavila.

Menišček *Parus ater*

Lepo, sicer oblačno jesensko jutro ob polosmi uri zjutraj, dne 26. septembra 1996

(temperatura +8 stopinj), me je presenetilo s prebujanjem meniškcev v smrekovojelovem gozdu v bližini Godoviča.

Meniški, ki so tu očitno prenočevali, so se ob značilnih nežnih glasovih ciii, ciii, ciii... pričeli dvigati v zrak. Ob tem se je napravil pravi "vlak", saj meniškcev kar ni hotelo biti konca. Celotna jata (ko je bila v zraku) je štela prek 350 meniškcev. Takega števila teh ptic skupaj dotlej še nisem videl.

O velikem številu meniškcev v tem letu je v *Acrocephalus* poročal tudi Franc Bračko.

Brkata sinica *Panurus biarmicus*

Ko sem v poznem popoldnevu 27. aprila 1993 prečkal leskovo grmišče na bližnjem gričku pri Godoviču, sem iz gostega leskovega grma splasil pet brkatih sinic, ki so se očitno že pripravljale na prenočevanje.

Z značilnimi čivkajočimi glasovi so se dvignile v zrak ter izginile v daljavi. Poleg glasov jih je bilo nemogoče zamenjati zaradi dolgih repov ter načina leta, ki spominja na let plašice. To je bilo moje prvo opazovanje brkatih sinic v okolici Godoviča in prvo spomladansko opazovanje sploh.

Škrlatec *Carpodacus erythrinus*

Lepo nedeljsko dopoldne 4.6.1995 v Godoviču je kar prekipevalo od ptičjega petja. Nekajkrat mi je med vsem petjem prišlo v uho znano petje škrlatca. Ker o tem nisem bil povsem gotov, saj je prihajalo precej od daleč, in sicer z različnih lokacij, sem pripravil kasetofon s posnetkom petja ter ga odložil kar na vrtno klop pred hišo. Samo nekaj trenutkov kasneje sem pogledal skozi okno, in glej veselje: samo meter stran od kasetofona na vrhu nizkega bora je sedel in pel škrlatec. Ni ga krasila čudovita rdeča barva, značilna za odrasle ptice, saj je bil še v rjavem drugoletnem perju. Kmalu nato je odletel, vendar sem ga še istega dne proti večeru slišal peti v okolici Godoviča.

Dlesk *Coccothraustes coccothraustes*

Zgodaj spomladi 1. 1993 je moja pozornost vzbudil za naše kraje zelo številan prelet dleskov. Prek Godoviča so leteli v

nizkem letu v jatah, ki so štele povprečno po 10 do 30 osebkov, posamezni pa so občasno sedali po vrhovih dreves, vendar nisem opazil, da bi se tudi hranili.

Navajam število opazovanih dleskov po datumih:

13. 3. 1993	približno	150	osebkov
18. 3. 1993	"	80	"
19. 3. 1993	"	120	"
20. 3. 1993	"	40	"
21. 3. 1993	"	70	"
22. 3. 1993	"	250	"

Peter Grošelj, Godovič 124, 5280 Idrija

Nove knjige **New books**

P. Sackl und O. Samwald (1997): Atlas der Brutvögel der Steiermark

Knjiga obsega 432 strani. Po uvodu, kjer izvemo vse o metodah dela in obdelavi podatkov, nam avtorja v posebnem poglavju predstavita naravne danosti avstrijske Štajerske: obliko površja, geološko podlago, podnebje, vegetacijo in rabo tal. Sledi poglavje, v katerem so zbrani podatki smiselno obdelani in predstavljeni v besedi, kakor tudi slikah, tabelah in grafikonih kot splošne značilnosti ornitofavne. Naslednja točka je rdeči seznam ogroženih gnezdilcev Štajerske, sledi ji seznam izumrlih in izginulih gnezdilcev. Večino knjige zaseda sistematični del, kjer je na dveh straneh predstavljena vsaka izmed obravnavanih vrst, grafično in z besedilom. Ob koncu se zvrstijo še poglavja, kjer so predstavljeni neredni gnezdilci, novosti, zabeležene v šestih letih od zaključka terenskega dela do zaključka redakcije knjige, seznam in status vseh vrst, opaženih na Štajerskem v obdobju 1800-1997, razlaga manj znanih pojmov, uporabljenih v knjigi, in literatura.

Terensko delo za atlas je potekalo med letoma 1981 in 1990. Sodelovalo je 205 pretežno amaterskih ornitologov. Metoda dela je bila povzeta po metodi evropskega kartiranja, s katero smo kartirali ptice tudi v Sloveniji, a z nekaterimi spremembami.